

Kuviteltu Suomi

Haastattelu ja stereotypiat netissä

Opettajalle

Teksti käsittelee stereotypioita ja suomalaisuutta. Käy ennen tekstin lukemista läpi, mitä stereotypia tarkoittaa.

Stereotypia = vahvasti yleistetty käsitys jostakin ryhmästä. Esimerkiksi stereotypia suomalaisista voisi olla, että kaikki suomalaiset ovat hyvin hiljaisia eivätkä puhu paljoa. Stereotypiat ovat usein vanhentuneita, eivätkä välttämättä kuvaa stereotypian kohteena olevaa ryhmää todellisuudessa.

A-osa: Luetaan koko teksti ja vastataan yhdessä kysymyksiin tekstistä, jotta kaikilla on sama käsitys siitä, mikä tekstin pääviesti on. Tekstin pääviesti on se, että kaikki ihmiset ovat arvokkaita ja erilaisia, ja stereotypiat ovat yleensä vanhoja yleistyksiä, joilla on luotu yhteenkuuluvuuden tunnetta.

B-osa: Oppijat haastattelevat toisiaan suomalaisuudesta. Voitte käydä yhdessä huomioita läpi, oliko yllätyksiä, mitä voisi poistaa, onko olemassa oikeita vastauksia jne. Suomalaisen kuvan/piirroksen/muun voi myös oikeasti toteuttaa joko tunnilla tai esimerkiksi musiikin tai kuvataiteen tunnilla.

C-osa: Etsitään kuvahauulla joko yhdessä tai itsenäisesti, millaisia tuloksia tulee, jos hakee “suomalainen”, “suomalaisuus” “suomalainen ihminen”, “Suomen kansa”. Hakua voi kokeilla myös muilla kielillä. Keskustellaan siitä, vastasivatko kuvat niitä kuvailuja, joita oppijat äsken miettivät.

Bonus: C-osan bonustehtävänä voidaan yhdessä tai itsenäisesti vielä tutkia, mitä tapahtuu, jos tekoälylle antaa ohjeen tehdä kuva suomalaisesta. Mitä sieltä tulee, ja miksi kuva on sellainen kuin on? Mistä tekoäly saa mallinsa?

A-osan vastaukset:

1. Esim. sisukkaiksi, suorapuheisiksi, rehellisiksi, hiljaisiksi, varautuneiksi, hyväiksi ystäviksi
2. Ne luovat yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä samalla alueella asuvien ihmisten kesken.
3. Ne voivat arvottaa ja sulkea ihmisiä ulkopuolelle, jos he eivät koe samaistuvansa - tai muut eivät koe heidän sopivan - stereotypiaan.
4. Esim. halloween Yhdysvalloista.

Tehtävänanto / diaohje

Tehtävälle on erillinen tiedosto, josta löydät diaesityksen. Tehtävänannot ovat myös alla. Kaikille tasoille on oma tehtävänanto.

A

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

1. Minkälaisiksi suomalaisia kuvataan?
2. Miksi kansoista on stereotypioita?
3. Mitä haittaa stereotypioista voi olla?
4. Keksitkö lisää asioita, jotka ovat nyt osa suomalaista kulttuuria, mutta jotka ovat tulleet alun perin jostain muualta?

B

Haastattele pariiasi suomalaisuudesta. Voit keksiä itse kysymykset tai hyödyntää alla olevia.

1. Mitkä asiat sinusta ovat suomalaisia? Miksi?
2. Keksitkö asioita, jotka eivät ole kovin suomalaisia? Miksi?
3. Haluaisitko, että suomalaisessa kulttuurissa olisi jotain enemmän/muuta? Mitä?
4. Mistä suomalaisina pidetyistä tavoista et pidä?
5. Jos sinun pitäisi ottaa yksi valokuva / piirtää kuva / valita laulu tai ääni, joka kuvaa suomalaisuutta, minkälainen se olisi? Miksi?

C

Kirjoita netin kuvahakuun esim. "suomalainen" tai "suomalaisuus".

Mitä kuvia saat tulokseksi? Vastaavatko kuvat niitä kuvailuja, joita äsken mietit? Mieti myös alla olevia kysymyksiä. Entä jos kirjoitat hakuun englanniksi tai muulla kielellä?

- Minkä ikäisiä ihmiset ovat?
- Minkä näköisiä ihmiset ovat?
- Mitä sukupuolta ihmiset todennäköisesti ovat?
- Kuvaavatko ihmiset sinun mielestäsi monipuolisesti suomalaisia?
- Minkälaisia maisemia/asioita kuvissa on? Miten ne liittyvät suomalaisuuteen, vai liittyvätkö?

Bonus

Anna tekoälylle ohjeeksi tehdä kuva suomalaisesta. Minkälaisen kuvan tekoäly tekee? Miksi kuva on sellainen kuin on? Jos teillä ei ole tekoälyä käytettävissä, pohtikaa yhdessä, miltä tekoälyn tuottama kuva suomalaisesta voisi näyttää ja miksi.

A

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

1. Minkälaisiksi suomalaisia sanotaan?
2. Miksi kansoista on stereotypioita?
3. Mitä haittaa stereotypioista voi olla?
4. Keksitkö lisää asioita, jotka ovat nyt osa suomalaista kulttuuria, mutta jotka ovat tulleet alun perin jostain muualta?

B

Haastattele pariasi suomalaisuudesta. Voit keksiä itse kysymykset tai käyttää näitä.

1. Mitkä asiat sinusta ovat suomalaisia? Miksi?
2. Keksitkö asioita, jotka eivät ole niin suomalaisia? Miksi eivät?
3. Haluaisitko, että suomalaisessa kulttuurissa olisi jotain enemmän/muuta? Mitä?
4. Onko olemassa "suomalaisia tapoja", joista et pidä?
5. Jos sinun pitäisi ottaa yksi valokuva / piirtää kuva / valita laulu tai ääni, joka kuvaa suomalaisuutta, minkälainen se olisi? Miksi?

C

Kirjoita netin kuvahakuun esim. "suomalainen" tai "suomalaisuus".

Mitä kuvia saat tulokseksi? Onko niissä samaa kuin kuvailuissa, joita äsken mietit? Mieti myös alla olevia kysymyksiä. Entä jos kirjoitat hakuun englanniksi tai muulla kielellä?

- Minkä ikäisiä ihmiset ovat?
- Minkä näköisiä ihmiset ovat?
- Mitä sukupuolta ihmiset todennäköisesti ovat?
- Kuvaavatko ihmiset sinun mielestäsi monipuolisesti suomalaisia?
- Minkälaisia maisemia/asioita kuvissa on? Miten ne liittyvät suomalaisuuteen, vai liittyvätkö?

Bonus

Anna tekoälylle ohjeeksi tehdä kuva suomalaisesta. Minkälaisen kuvan tekoäly tekee? Miksi kuva on sellainen kuin on? Jos teillä ei ole tekoälyä käytettävissä, miettikää yhdessä, miltä tekoälyn tekemä kuva suomalaisesta voisi näyttää ja miksi.

A

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

1. Minkälaisia suomalaiset ovat tekstin mukaan?
2. Miksi kansoista on stereotyyppioita?
3. Mitä haittaa stereotyyppioista voi olla?
4. Suomalaisessa kulttuurissa on asioita, jotka ovat tulleet jostain toisesta kulttuurista. Keksitkö tällaisia?

B

Kysy pariltasi suomalaisuudesta. Keksi itse kysymyksiä tai kysy nämä.

1. Mitkä asiat sinusta ovat suomalaisia? Miksi?
2. Keksitkö asioita, jotka eivät ole niin suomalaisia? Miksi eivät?
3. Haluatko lisätä suomalaiseen kulttuuriin jotain? Mitä?
4. Onko olemassa "suomalaisia tapoja", joista et pidä?
5. Kuvittele, että sinun pitää ottaa valokuva / piirtää kuva / valita laulu tai ääni, joka kuvaa suomalaisuutta. Minkälainen se on? Miksi?

C

Kirjoita netin kuvahakuun esim. "suomalainen" tai "suomalaisuus".

Minkälaisia kuvat ovat? Onko niissä ja sinun ajatuksissasi samoja asioita?

Entä jos kirjoitat hakuun englanniksi? Entä jollain muulla kielellä?

Mieti myös näitä kysymyksiä:

- Minkä ikäisiä ihmiset ovat?
- Minkä näköisiä ihmiset ovat?
- Mitä sukupuolta ihmiset todennäköisesti ovat?
- Onko erilaisista ihmisistä kuvia, vai ovatko kuvat samanlaisista ihmisistä?
- Minkälaisia maisemia/asioita kuvissa on? Miten ne liittyvät suomalaisuuteen, vai liittyvätkö?

Bonus

Pyydä, että tekoäly tekee kuvan suomalaisesta. Minkälainen kuva on? Miksi kuva on sellainen kuin on?

Jos ette voi käyttää tekoälyä, miettikää yhdessä. Miltä kuva suomalaisesta voisi näyttää, jos tekoäly tekisi sen?